

Pravilnik o listi POPs materija, načinu i postupku za upravljanje POPs otpadom i graničnim vrednostima koncentracija POPs materija koje se odnose na odlaganje otpada koji sadrži ili je kontaminiran POPs materijama

Pravilnik je objavljen u "Službenom glasniku RS", br. 65/2011 od 2.9.2011. godine.

Član 1.

Ovim pravilnikom propisuje se: lista POPs materija, način i postupak za upravljanje POPs otpadom i granične vrednosti koncentracija POPs materija koje se odnose na odlaganje otpada koji sadrži ili je kontaminiran POPs materijama.

Član 2.

Odredbе ovog pravilnika primenjuju se na otpad koji sadrži, sastoji se ili je kontaminiran POPs materijama (u daljem tekstu: POPs otpad), i to:

- 1) otpadnu električnu i elektronsku opremu koja sadrži PCB, uključujući i otpad koji nastaje prilikom rasklapanja električne i elektronske opreme koji sadrži POPs materije i otpadna ulja koja sadrže PCB;
- 2) građevinski otpad i otpad od rušenja koji sadrži PCB, uključujući i iskopan materijal kontaminiran sa PCB;
- 3) otpadne POPs pesticide;
- 4) zalihe PFOS i PBDE i otpad kontaminiran sa PFOS i PBDE;
- 5) otpad kontaminiran nenamerno proizvedenim POPs materijama.

Član 3.

Način upravljanja POPs otpadom mora biti takav da se:

- 1) spreči ispuštanje POPs materija u životnu sredinu i kontaminacija drugih otpada POPs materijama;
- 2) pakovanje POPs otpada obezbedi od curenja, oštećenja, rđe ili visoke temperature, odnosno vrši prepakivanje i ponovno označavanje po potrebi;
- 3) preduzmu adekvatne mere kako ne bi došlo do prosipanja POPs otpada;
- 4) postave zaštitne podloge ispod upakovanog otpada;
- 5) uklanjanje tečnog otpada vrši pumpama i pogodnim hemijski otpornim cevima, namenjenim samo za rukovanje sa POPs otpadom;
- 6) čišćenje kontaminiranih površina vrši trostrukim ispiranjem sa odgovarajućim organskim rastvaračem;
- 7) se vrši tretiranje svih apsorbenata i rastvarača iz ispiranja, upotrebljene jednokratne zaštitne odeće i plastične folije kada su kontaminirani POPs materijama.

Pri upravljanju POPs otpadom preduzimaju se mere, potrebne za sprečavanje dalje kontaminacije POPs materijama.

Lista POPs materija i granične vrednosti koncentracija POPs materija koje se odnose na odlaganje POPs otpada data je u Prilogu 1. - Lista POPs materija i granične vrednosti koncentracija POPs materija koje se odnose na odlaganje otpada koji sadrži, ili je kontaminiran POPs materijama, koji je odštampan uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni deo.

Član 4.

Sakupljanje POPs otpada vrši se tako da se:

- 1) odvojeno sakuplja od ostalih vrsta otpada;
- 2) obezbedi odgovarajuća pakovanja za transport, a posebno otpada koji zahteva da se prepakuje i da se transport odvija pod bezbednim uslovima;
- 3) obezbedi predaja otpada na skladištenje, odnosno tretman, u skladu sa zakonom kojim se uređuje upravljanje otpadom.

Sakupljanje POPs otpada iz stava 1. ovog člana vrši se prema operativnim programima i dinamici, odnosno odgovarajućim rokovima kojima se obezbeđuje prikupljanje svih vrsta POPs otpada.

POPs otpad sakupljen od proizvođača, odnosno vlasnika tog otpada transportuje se do centra za sakupljanje, skladištenje, transfer stanice ili postrojenja za tretman ili odlaganje otpada.

Član 5.

Pakovanje ROPs otpada vrši se za transport i za skladištenje.

ROPs otpad treba da bude propisno upakovan za transport sa sigurnosnim merama za smanjenje rizika od curenja i prosipanja.

Pakovanje ROPs otpada za transport može se koristiti i za njegovo skladištenje.

ROPs otpad u svom originalnom pakovanju bezbedan je za skladištenje, ako je pakovanje u dobrom stanju.

Uređaji van upotrebe koji sadrže ili su kontaminirani POPs materijama mogu se koristiti kao pakovanje za skladištenje.

Transformatori koji sadrže PCB prazne se od tečnosti, a sa kondenzatorima koji sadrže PCB postupa se kao sa upakovanim ROPs otpadom.

Otpad kontaminiran ROPs materijama može se smestiti u skladište, pri čemu podloga skladišta treba da bude takva da se mogu preduzeti mere zaštite, uključujući i mere sprečavanja izbijanja požara.

ROPs otpad se pakuje i označava na propisan način u pogledu vrste i stanja POPs materija, kao i nivoa opasnosti, u skladu sa propisom kojim se uređuje pakovanje i označavanje opasnog otpada.

Član 6.

Transport POPs otpada vrši se u skladu sa zakonom kojim se uređuje prevoz opasnih tereta i dozvolom za transport opasnog otpada, izdatom na osnovu zakona kojim se uređuje upravljanje otpadom.

Transport neopasnog otpada koji ima karakteristike POPs otpada obavlja se adekvatno opremljenim vozilima u skladu sa dozvolom za transport neopasnog otpada izdatom na osnovu zakona kojim se uređuje upravljanje otpadom, odnosno tako da se spreči rasipanje ili ispadanje otpada prilikom transporta, utovara i istovara, odnosno zagađenje vazduha, vode, zemljišta i životne sredine.

Član 7.

Skladištenje POPs otpada vrši se u skladu sa zakonom kojim se uređuje upravljanje otpadom i propisom kojim se uređuje skladištenje opasnog otpada.

Skladište POPs otpada označava se kao mesto za skladištenje POPs otpada.

Prostor za skladištenje treba da bude projektovan, izgrađen i opremljen tako da se spreči emisija POPs materija u životnu sredinu.

Otpad kontaminiran POPs materijama nastalim prilikom dekontaminacije čuva se na nepropusnoj podlozi, pre konačnog odlaganja.

Tečni POPs otpad stavlja se u posude koje sprečavaju njegovo curenje u životnu sredinu.

POPs otpad u praškastom stanju čuva se u zatvorenom pakovanju.

POPs otpad u rasutom stanju skladišti se u posebnim kontejnerima za transport.

Član 8.

POPs otpad odlaže se ili ponovo iskorišćava tako da se osigura uništenje sadržaja RORs materija ili nepovratno transformiše, odnosno da preostali otpad i ispuštanja ne pokazuju karakteristike RORs materija.

Tretman, odnosno odlaganje POPs otpada vrši se propisanim postupcima ili metodama odlaganja u skladu sa propisom kojim se uređuju kategorije, ispitivanje i klasifikacija otpada (D lista - Operacije odlaganja i R lista - Operacije ponovnog iskorišćenja), i to:

1) D9 - fizičko hemijski tretman;

2) D10 - spaljivanje na zemlji;

3) R1 - korišćenje prvenstveno kao gorivo ili za proizvodnju energije, isključujući otpad koji sadrži PCB

4) R3 - reciklaža/prerada organskih materija koje se ne koriste kao rastvarači, ograničena na otpad za konverziju gasa;

5) R 4 - reciklaža/prerada metala i jedinjenja metala, ograničena na aktivnosti primarne i sekundarne metalurgije, kada su dostignute granične vrednosti emisije za nenamerno proizvedene POPs materije.

Izuzetno, POPs koji sadrži, sastoji se ili je kontaminiran bilo kojom POPs materijom iz Priloga 1. ovog pravilnika, može biti stabilizovan i odložen na deponiju opasnog otpada (D5 operacija) ili odložen u odgovarajućem podzemnom skladištu (D12 operacija), tako da obezbedi da se ne ispuštaju gasovi sa efektom staklene bašte i nenamerno proizvedene POPs materije, u skladu sa graničnim vrednostima koncentracija utvrđenim u Prilogu 2. - Lista otpada koji sadrži, sastoji se ili je kontaminiran POPs materijama za koji se može primeniti alternativno odlaganje, koji je odštampan uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni deo.

Pri odlaganju ili ponovnom iskorišćenju može se izolovati bilo koja POPs materija iz Priloga 1. ovog pravilnika.

POPs materije koje su izolovane iz otpada u skladu sa stavom 4. ovog člana naknadno se odlažu u skladu sa operacijama D9 i D10 iz stava 2. tač. 1) i 2) ovog člana.

Član 9.

Lice koje vrši tretman ili odlaganje POPs otpada, u skladu sa zakonom, obezbeđuje da ostaci posle tretmana nemaju karakteristike POPs materija.

Član 10.

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Broj 110-00-63/2011-05

U Beogradu, 29. avgusta 2011. godine

Ministar,
dr **Oliver Dulić**, s.r.

PRILOG 1.

LISTA POPs MATERIJA I GRANIČNE VREDNOSTI KONCENTRACIJA POPs MATERIJAMA KOJE SE ODOSE NA ODLAGANJE OTPADA KOJI SADRŽI, SAS TOJI SE ILI JE KONTAMINIRAN POPs MATERIJAMA (POPs OTPAD)

PRILOG 2.

LISTA OTPADA KOJI SADRŽI, SASTOJI SE ILI JE KONTAMINIRAN POPs MATERIJAMA ZA KOJI SE MOŽE PRIMENITI ALTERNATIVNO ODLAGANJE

